O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MILLIY KITOB PALATA
INV.№

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

2008 йил
11 июнь
ЧОРШАНБА
№ 45
(12.056)

1928 йил 11 декабрда асос солинган • Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси • Эркин нархда сотилади

www.th.uz

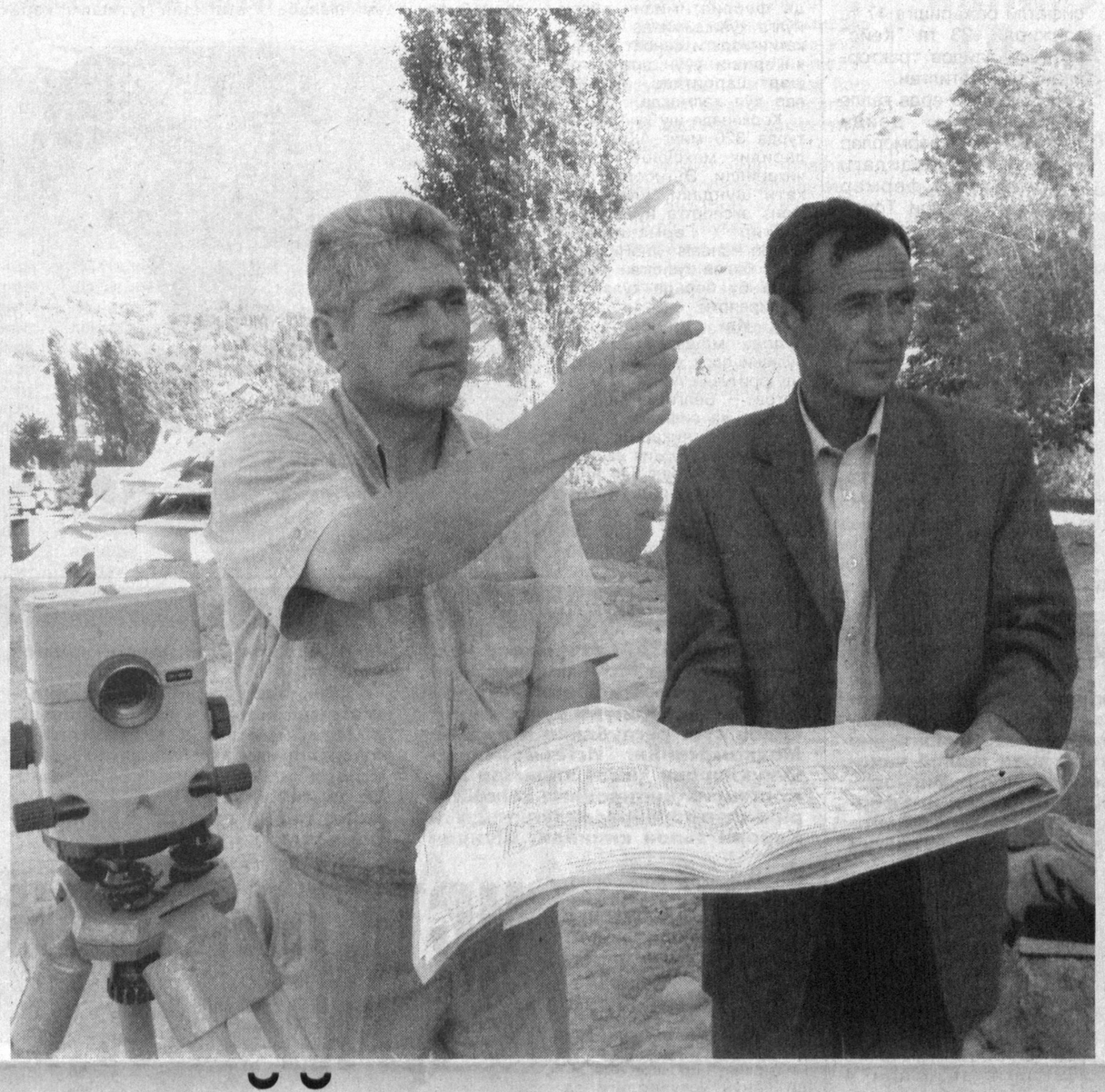
ҚОНУН ИЖРОСИГА БАҒИШЛАНДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитасининг Ўзбекистон Республикаси Уй-жой кодексининг Тошкент вилоятининг Олмалиқ ва Ангрен шаҳарларидаги ижросига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда тегишли идора ва ташкилотлар, ҳокимликлар, хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатлари ассоциациялари раҳбарлари, мутахассислар, оммавий ахборот воситалари вакиллари ҳам иштирок этди.

Йиғилишда уй-жой қонунчилигини таъминлаш борасида Тошкент вилоятининг Олмалиқ ва Ангрен шаҳарлари ҳокимликлари томонидан муайян ишлар амалга оширилаётгани таъкидланди. Хусусан, мазкур шаҳарларда ўтган йили 1991 йилгача қурилган кўп хонадонли уйларни капитал таъмирлаш ишлари бажарилди. Олмалиқ шаҳрида хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатларининг ўз маблағлари ва ҳомийларнинг ёрдами билан жорий таъмирлаш ишлари бажарилди. Шаҳар ҳокимлиги томонидан давлат уй-жой фонди тегишли рўйхат асосида тақсимланиб, фуқароларга тақдим этилмоқда. Шу йилнинг биринчи чораги якунига кўра, ажратилган 55 квартиранинг 42 таси ёш оилаларга берилди. Авария ҳолатидаги ва эгасиз уйларни инвентаризация қилиш ишлари давом эта-ётганлиги айтиб ўтилди.

ЎзА.

Газетхон мактуби

ИСТИҚЛОЛДАН ЯШНАГАН ТУЙҒУ

ОДАМЗОТНИНГ бирор-бир туйғуси ватанпарварликчалик яққол намоён бўла олмайди. Инсон ўз уйидагина ўзини эмин-эркин ҳис қилади. Бунинг қадрини бировникида ижарада яшаган, олис-яқин хорижий мамлакатларда сарсон-саргардон юрган одамларгина чуқур ҳис қилишади.

Бизнинг халқимиз, минг бора шукрки, деярли ўн етти йилдан буён ўз уйида эркин яшаб келаяпти. Бу – улуғ бахт. Бугун биз эркинлик инсон руҳини қаноатлантира олишига имон келтирдик. Ўз уйингга эга бўлиш, унга доир барча масъулиятни зиммага олиш ҳам буюк бир неъмат. У қўшничилик аньаналарини ривожлантириш, қўшнинг-нинг манфаатларини ҳам ҳурмат қилиш, уларга зид келадиган хатти-ҳаракатларга йўл қўймаслик, демакдир. Чунки саломга қараб, алик олинади.

Юртимиз истиқлолга эришганидан буён ўз уйини обод қилиш ва ён-атрофдаги мамлакатлар билан яхши қўшничилик алоқаларини ўрнатиш йўлидан бормоқда. Ахир: "Пул ейилиб кетади, уят эса – қолади", – деган мақол бежиз айтилмаган.

Ҳар бир инсон Ватан тушунчасига ўзигагина хос маъно ва тамойилларни жо этишга интилади. Ким учундир у – киндик қони тўкилган она тупроқ, кимгадир – болалик йиллари ўтган ота-она уйи, кимгадир эса меҳнати сингган ўлка ва яна кимларгадир, гарчи бегона бўлса-да, ҳозирча ўзи ғам-ташвишсиз, тўкин турмуш кечираётган юрт. Қанчалар ранг-баранг бу туйғу – Ватан муҳаббати!

1991 йилнинг 1 сентябрида мустақиллиги эълон қилинганида Ўзбекистон жамияти учун ушбу сиёсий мақом бирданига ижтимоий мақомга айланиб қолмади. Биласизки, одамлар, янги уйга бирдан ўрганиб кетишмайди. Янги ва мустақил давлатда яшаш фуқароларимиздан катта сабр-тоқат, тинимсиз меҳнат ва изланишларни талаб қиларди.

Янги уй, бу – деворлардаги гул қоғозларни алмаштириш эмас. У пойдеворидан шифтигача янгидан қурилиши лозим. Янги, ҳуқуқий давлатнинг пойдеворини том маънодаги янги қонун-қоидалар мажмуаси, деворларини иқтисодий юксалишнинг истиқболли дастурлари, томини эса – мустақил юртга бўлган меҳр-муҳаббат ташкил этади. Мустақиллик мафкурасининг асосини белгиловчи "Биз ҳеч кимдан кам эмасмиз, биз ҳеч кимдан кам бўлмаймиз!" шиори каттаю-кичик фуқароларимиз учун ўтган йиллар мобайнида чинакам йўлчи юлдуз бўлиб келди.

Биз мустақилликка эришиб, Америка очмадик! Кўҳна Турон заминида қанчадан-қанча мустақил давлатлар ўтган. Бақтрия, Хоразмшоҳлар давлати, Темурийлар салтанати... Қанчадан-қанча буюк юртдошларимиз озод руҳни замонлар оша ўз қалбларида олиб ўтишди, уни бамисоли сўнмас машъаладек, янги-янги авлодларнинг ишончли қўлларига топширишди. Бир пайтлари қўллардан тушиб қолган байроқни топталиб ётган жойидан кўтариб олиш учун курашган истиқлолчилар руҳини бугунги ёшлар онгига сингдириш, ўлкада асрлар оша орттирилган давлатчилик тажрибаларини XXI аср давлатчилиги тамойиллари билан уйғунлаштириш, Амир Темурнинг: "Куч – адолатда!" шиорини ҳуқуқий давлат қурилишида эътибор марказида тутиш инсон омилини мамлакат миқёсида биринчи ўринга кўтаришга қаратилган оммавий ҳаракатга айланди.

Бизлар – шаклан ва мазмунан янги давлат фуқароларининг ўз она-Ватанимизга бўлган меҳримиз ташқи ва ички душманларимизнинг оромини бузиши табиий, албатта. Мустақиллигимиз душманлари, озод элимиз бойлигига кўз тикканлар, диний экстремистик кучлар ўз малайларини мустақил мамлакат фуқаролари орасидан топиш ва улардан ўз чиркин мақсадлари йўлида фойдаланишга уринишмоқда. Қуролли ва мафкуравий тазйиқларга асл ватанпарварларимиз вақтида қақшатқич зарба бермоқдалар.

"Ўз уйингни ўзинг асра", деганларидек, ер юзи бўйлаб глобаллашув жараёнлари бораётган, халқаро терроризм янгидан-янги хуружларни ўйлаб чиқараётган бир пайтда мустақиллик қон-қонига сингиб бораётган юртдошларимиз Ватан меҳрига содиқ қолаверишади. Мафкурага қарши мафкура, жаҳолатга қарши маърифат билан олиб борилаётган кураш мобайнида ватарпарварлик туйғуси ҳамюртларимизнинг руҳига руҳ қўшиб, эртанги кунга ишонч туйғусини кучайтиради.

Ринат ЯФАРОВ,
меҳнат фахрийси,
Бекобод шаҳри.

Вилоят ҳаёти

ДЕПУТАТ БИЛАН УЧРАШУВ

Чиноз тумани ҳокимлигида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Сурайё Аҳмедова билан сайловчилар учрашуви бўлиб ўтди.

Депутат қонун ижодкорлиги, қонунларни яратиш босқичлари ҳамда Ёшлар йилида ўғил-қизлар учун имкониятлар эшигини очиб берувчи қатор ҳукумат ҳужжатларининг аҳамияти ҳақида учрашув қатнашчиларига сўзлаб берди.

Бундан ташқари сайловчилар коммунал хизмат кўрсатиш ҳамда пластик карточка тизими бўйича ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олишди.

Феруза ТЎРАЕВА.

Банк ва мижоз

МАСОФАВИЙ АЛОҚА

"Ипотека-банк" акциядорлик-тижорат банкининг фаолият доираси янада кенгайиб бормоқда. Ҳозир унинг вилоят филиали ўзининг ўндан ортиқ минибанкига эга. Шунингдек, жойларда 100 дан ортиқ жамғарма кассалари ишлаб турибди.

Чиноз туманида ташкил этилган минибанк орқали эса мижозларга мукаммал банк хизмати кўрсатилмоқда. Яқинда Бекобод туманида иш бошлаган минибанк ҳам мижозлар ишончини оқламоқда.

Банкнинг вилоят филиали "Банк-мижоз" дастури доирасида мижозлар билан масофавий алоқани йўлга қўйди.

"ИШЧИ ТАЪМИНОТ" БОШ ҚЎШДИ

Аҳолини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан кенгроқ таъминлаш борасида темир йўл тармоқларида хайрли ишлар амалга оширилмоқда.

"Ўзбекистон темирйўллари" Давлат акциядорлик компанияси раҳбариятининг вилоятимиз туманларидаги фермерлар уюшмалари, агрофирма раҳбарлари билан ўтказган учрашувида айнан шу масала кўриб чиқилди. Эндиликда компания қошидаги "Ишчи таъминот" шўъба корхонаси темирйўлчилар учун қишлоқ хўжалиги, чорвачилик ва паррандачилик маҳсулотларини вилоят туманларидан ўзаро келишув бўйича олиб келишни йўлга қўяди. Маҳсулотлар кундалик эҳтиёжлардан келиб чиққан ҳолда, маъқул нархда сотиб олинади.

Акбар АЛИЕВ.

ДАСТУР ДОИРАСИДА

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси Ёшлар ахборот марказида "Инсон ҳуқуқлари – олий қадрият" мавзуида китоблар кўргазмаси очилди.

Мазкур кўргазма Президентимиз Ислом Каримовнинг 2008 йил 1 майда қабул қилинган "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси қабул қилинганлигининг 60 йиллигига бағишланган тадбирлар дастури тўғрисида"ги фармонида белгиланган чора-тадбирлар доирасида Ўзбекистон Адлия вазирлиги билан ҳамкорликда ташкил этилди.

Кўргазманинг "Инсон ҳуқуқлари назарияси", "Инсонийлик ва инсон ҳуқуқлари", "Бола ҳуқуқлари", "Инсон ҳуқуқлари бўйича хорижий тиллардаги адабиётлар" каби бўлимларида илмий нашрлар, китоблар, журналлар, рисолалар кенг ўрин олган.

ЎзА.

БИР ЙЎЛА ИККИ МАКТАБ

3-кўчма механизациялашган колонна Ангрен шаҳридаги бунёдкорлик ишларида фаол қатнашаётир. 2003 йилда ташкил топган хусусий қурилиш ташкилотида 50 нафар ишчи-хизматчи меҳнат қилаяпти.

Бу йил улар олдида икки та янги мактаб қуриб, фойдаланишга топшириш вазифаси турибди. Нишбош қишлоғида бунёд этилаётган 30-умумтаълим мактаби 230 ўқувчига мўлжалланган. Мактаб қурилиши учун 272 миллион сўм маблағ ажратилган. Ҳозир қурилиш майдонида сўнгги пардозлаш ишлари амалга ошириляпти.

– Қурилиши жадаллик билан олиб борилаётган яна бир мактабимиз Лашкарекда жойлашган, – деди колонна раҳбари Абдужаббор Саъдуллаев. – Бу мактаб учун 263 миллион сўм маблағ йўналтирилган. Насиб этса, икки қишлоқ болалари янги ўқув йилини янги мактабда бошлашади.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) 3-кўчма механизациялашган колонна раҳбари Абдужаббор Саъдуллаев ва иш юритувчи Абдурасул Болиев қурилиш жараёнининг бориши ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

Даврон АҲМАД олган сурат.

ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ ВА СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институтида фуқаролик жамиятини шакллантиришда сиёсий партияларнинг ролига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Конрад Аденауэр номидаги жамғармаининг (Германия) Марказий Осиёдаги минтақавий ваколатхонаси билан ҳамкорликда ташкил этилган ушбу тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, сиёсий партиялар вакиллари, мамлакатимиз ва хориж экспертлари, журналистлар иштирок этди.

Анжуманда Ўзбекистонда фаолият юритаётган сиёсий партияларнинг мамлакат ҳаётидаги роли ва нуфузи тобора ошиб бораётгани таъкидланди. Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партияси, Ўзбекистон Халқ демократик партияси, "Адолат" социал-демократик партияси ҳамда "Миллий тикланиш" демократик партияси фаолияти бунинг яққол далилидир. Ҳар бири жамиятдаги муайян ижтимоий қатлам манфаатларини ифода этадиган бу сиёсий партиялар халқ орасида ўз дастури ва ғояларини тарғиб қилиш, фаоллигини ошириш ва кенгайтириш билан бирга, ўз аъзолари ва тарафдорлари сонини кўпайтириш, шу тариқа жамият ҳаётидаги ўзининг таъсирини кучайтириш имкониятидан самарали фойдаланмоқда.

Германиялик экспертлар давра суҳбати иштирокчиларини Германия парламенти – Бундестагнинг қуйи ва юқори палаталари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик тизими, парламентаризмнинг ҳозирги кундаги ривожи ва истиқболлари, депутатлар корпусининг иш тажрибаси билан таништирдилар. ХДС/ХСС партияси вакили Йоахим Хёрстер сиёсий партияларнинг ўз электорати билан ишлашининг асосий босқичлари ва механизмлари, Германиядаги фуқаролик жамияти институтларининг фаолияти ҳақида тўхталди.

Қизғин мулоқотлар чоғида германиялик мутахассислар Ўзбекистоннинг давлат ва жамият қурилиши соҳасидаги ўзига хос тажрибасини, хусусан, халқаро андозаларга мос муҳим ҳуқуқий асос яратилгани сиёсий партияларнинг кенг ижтимоий-сиёсий фаолият юритишида, жамиятдаги ўрни, нуфузи ва мавқеини, ваколатларини янада кенгайтиришда ҳамда фаолияти самарасини ошириш борасида янги имкониятлар очганини, шунингдек, сиёсий партияларнинг ташкилий-кадрлар сиёсати, моддий-молиявий, маънавий-маърифий, тарғибот-ташвиқот ишлари борасидаги ибратли амалиётини ҳамда партия нашрлари фаолиятини юқори баҳоладилар.

ЎзА.

ИЖТИМОИЙ ЁРДАМ

Бугунги кунда вилоятимизда 27 060 нафар Қизил ярим ой жамияти аъзолари, яъни кўнгиллилар фаолият кўрсатишаётир. Бу озми ёки кўп? Катта вилоят учун бу, албатта, кам. Лекин шунга қарамай, ташкилотчилик ишлари самарали кечяпти.

Аҳолини фавқулодда вазиятларда қутқариш ва дастлабки тиббий ёрдам кўрсатишга тайёрлаш, якка-ёлғиз, ишга лаёқатсиз фуқаролар ва аҳолининг ижтимоий муҳофазага муҳтож бошқа қатламларига тиббий-ижтимоий ва моддий ёрдам бериш, бу жараёнга ёшларни тайёрлаш билан боғлиқ бир қатор ишлар таҳсинга арзигулиқдир.

Қизил ярим ой жамияти вилоят кенгашининг ҳисобот йиғилишида шулар ҳақида батафсил гапирилди. Таъкидландики, сўнгги бир йилда меҳр-шафқат ҳамширалари томонидан 2297 нафар кишига тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатилди, 110 нафар киши соғлиғини тиклаш учун шифохона, санаторий ҳамда оромгоҳларга жойлаштирилди. 497 нафар бемор доридармон билан таъминланди. Жамиятнинг вилоят кенгаши 1027 нафар муҳтож кишиларга моддий ёрдам кўрсатди.

Жамиятнинг вилоят, шаҳар, туман кенгашлари ҳамда бошланғич ташкилотлари фаолиятини истиқболли устувор йўналишларга мувофиқ ривожлантириш, аҳолининг эҳтиёжманд қисмига кўрсатилаётган инсонпарварлик, тиббий-ижтимоий ёрдамни янада кучайтиришга қаратилган вазифалар белгилаб олинди.

Йиғилиш Нигора Рустамовани Ўзбекистон Қизил ярим ой жамияти вилоят кенгашининг раиси этиб сайлади.

Улуғбек ҲАМРОҚУЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

"Экология ва саломатлик кунлари" доирасидаги мазкур ҳашарни ўтказишда "Экосан" халқаро ташкилоти ташаббус кўрсатди. Унда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, фан, маданият, адабиёт ва санъат соҳалари, дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар, барча вазирлик ва идоралар, корхона ва ташкилотлар, ўқув масканлари ҳамда кенг аҳоли вакиллари иштирок этди.

Экологик ҳашар

АТРОФ ЯНА ОРАСТА

Мамлакатимизда ҳар йили Бутунжаҳон атроф-муҳитни муҳофаза қилиш куни муносабати билан умумреспублика экологик ҳашари ўтказилади. Анъанага кўра, пойтахтдаги "Ботаника" боғида ҳам ҳашар ташкил этилди.

Бундай экологик ҳашарлар ҳар бир фуқаро онгида она-табиатни асраб-авайлашда менинг ҳам ҳиссам бўлиши керак, деган тушунчани шакллантиришга хизмат қилаяпти. Бугун эса иштирокчилар ноёб экологик тизим ҳисобланган Тошкент Ботаника боғининг умумий ҳолатини яхшилашга ўз ҳиссаларини қўшишди.

Вилоятимизда ҳам экологик ҳашар уюшқоқлик билан ўтди. Унда 11 минг 715 та корхона, ташкилот ва муассасаларнинг ходимлари, тадбиркорлар, маҳаллалар аҳолиси, жами 1 миллион 120 мингдан зиёд киши қатнашди. Ёшлар ҳам ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларида фаол иштирок этишди. Шу куни кўчалар, хиёбонлар, майдонлар, истироҳат боғлари чиқиндилардан тозаланиб, ораста ҳолатга келтирилди. 4725 тонна маиший, саноат ва бошқа чиқиндилар белгиланган жойларга чиқариб ташланди. 284 километр узунликда ариқ, зовур ҳамда каналлар тозаланди. 118 та канализация тармоқлари, очиқ сув ҳавзалари ва ертўлаларнинг санитар ҳолати яхшиланиб, тартибга келтирилди. Экологик ҳашардан тушган 21 миллион сўм маблағ "Экосан" халқаро ташкилотининг вилоят филиали ҳисоб рақамига ўтказилиши кўзда тутилган.

Хуршида НАЗАРОВА,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

2008 йил учун обуна давом этмоқда
«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
газетасининг индекси – 205.

Ғалла – 2008

БЕКОБОД – вилоятимиз ғалла хирмонига энг кўп улуш қўшадиган туманлардан. Бу масъулиятни ҳис этган туман фермерлари бор куч ва имкониятлардан оқилона фойдаланиб, мавсумни уюшқоқлик билан ўтказишга ҳаракат қилмоқдалар.

ҲОСИЛНИНГ ТЕНГ ЯРМИ ФОЙДАГА

Улар 14 минг 253 гектар майдонда буғдойнинг "Чиллаки", "Крошка", "Краснодар", "Замин" каби эртапишар, ҳосилдор навларидан мўл дон етиштиришди. Заминдорлар ҳосил чўғини чамалаб, ялпи хирмонни 54 300 тоннага етказишни, шундан 34 минг 140 тоннасини давлат эҳтиёжлари учун топширишни кўзлашмоқда.

Айни вақтда туманда 20 та ўрим отряди ташкил қилинган бўлиб, уларга тегишли ташкилотларнинг ходимлари бириктирилган. Шунингдек, 46 та "Класс" ва "Кейс" русумли комбайнлар, 119 та дон ташувчи ва техник хизмат кўрсатувчи транспорт воситалари ишлаб турибди. Улар кўмагида кунига ўртача 600 гектар майдондаги ғалла ўриб-янчилиб, "Оҳангарондон" акциядорлик жамиятининг Бекобод филиалига келтирилмоқда.

Дарвоқе, сомонни исроф қилмай йиғиштириб олишга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Бунинг учун 20 та сомонни прессловчи мослама мавсумга шай қилинди. Сомони йиғиштириб олинган ерларни пешма-пеш шудгорлаш ҳам кўзда тутилган. Бу ишни тез ва сифатли бажаришга 17 та занжирли, 23 та "Кейс" русумли ҳайдов тракторлари жалб этилган.

– 60 гектар ерда ғалла етиштирдик, – дейди Улуғбек номли фермерлар уюшмаси ҳудудидаги "Нормат ота" фермер хўжалиги раҳбари Тожиқул Норматов. – Камида 55-60 центнердан ҳосил нақд. Бу дегани, шартномага мувофиқ давлатга етказиб берадиган 183 тонна ғалламиздан ташқари, яна шунча дон ўзимизга қолади. Бу оиламизнинг, хўжалигимиз меҳнаткашларининг ҳалол насибаси.

Раҳимжон ОРИПОВ.

БУЮРТМАЛАРНИ ВАҚТИДА ЕТКАЗАМИЗ

ЯНГИЙЎЛ шаҳридаги «ANA Textile» хорижий сармояли корхона ўз ишини шу йилнинг март ойида бошлаганига қарамай, бу ерда тикилаётган замонавий кийим-бошлар ўз харидорларини топмоқда.

– Корхонамиз эркак ва аёллар трикотаж кийимлари тикишга ихтисослашган, – дейди корхона раҳбари Эйлем Инже. – Фақат маҳаллий хом ашёдан фойдаланамиз. Қисқа муддат ичида фаолиятимизни тўғри йўлга қўйишимизда мамлакатингиздаги саноат ишлаб чиқариши учун яратилган шарт-шароитлар, имтиёзлар қўл келмоқда.

Корхонада шу кунгача 20 турда 320 минг АҚШ долларилик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Эътиборли жиҳати шундаки, улар 100 фоиз экспортга йўналтирилаётир. Германиянинг «Erkon Handels GmbH» фирмаси билан тузилган шартнома бу борада қулайлик туғдираяпти.

– Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлиши рост экан, – дейди иш юритувчи Азимбой Норметов. – Белгиланган вақтда тез ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун Германия ва Туркия давлатларидан 423 минг 344 АҚШ доллари миқдоридаги технологик линиялар келтирилган.

Яратилган шарт-шароитлардан корхона жамоаси мамнун. Бу ерда 40 киши доимий иш билан таъминланган. Уларнинг 95 фоизи ёшлар. Ишчилар вақтида ойлик, иш ҳақи, бепул овқат ва махсус иш кийимлари билан таъминланаётир. Янги қабул қилинган ходим қисқа фурсат ичида ўқитилиб, иш ўрганишга жалб қилинади.

– Тўғрисини айтсам, тикувчиликка унча уқувим бўлмасада, бирор касбни этагидан тутишим керак бўлгани учун шу корхонага ишга кирганман, – дейди Дилафрўз Расулова. – Цех бошлиқлари ва усталар ишни шундай маҳорат билан ўргатишдики, 2-3 ҳафтада тикувчиликнинг ҳамма сир-асрорларини ўзлаштириб олдим.

Хуллас, «ANA Textile» хорижий корхонасида иш қизғин. Чунки буюртмаларни эгасига ўз вақтида етказиш керак. Мижозлар ишончини оқлаш ривожланишнинг муҳим омили эканлигини корхона жамоаси яхши англайди.

Феруза ТЎРАЕВА.

СУРАТЛАРДА: корхона цехларида иш қизғин.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

ГЎШТ ҲАМ, СУТ ҲАМ ЎЗИДАН

Мамлакатимиз раҳбарининг "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва моллар кўпайтиришни рағбатлантиришни кучайтириш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори вилоятимиз фермер хўжаликларида мазкур муҳим ва сердаромад тармоқни жадал ривожлантиришда ҳаётий дастуриламал бўлмоқда.

Мазкур қарор ижроси ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг махсус топшириғига биноан бугунги кунда вилоятдаги мавжуд барча фермер хўжаликларида қорамол боқишни йўлга қўйиш ташаббуси ўртага ташланган эди. Унга кўра, деҳқончилик йўналишидаги ҳар бир фермер хўжаликларида 2 бошдан ситир, 50 тадан парранда, мева-сабзавотчилик йўналишидаги фермер хўжаликларида 4 бошдан сигир, 100 тадан парранда боқишни йўлга қўйиш, шу тариқа хўжалик меҳнаткашлари, уларнинг оила аъзоларини гўшт, сут, тухум маҳсулотлари билан мунтазам таъминлаш имконини яратиш асосий мақсад қилинган. Бу ташаббус фермер хўжаликлари меҳнаткашларида катта иштиёқ ва рағбат уйғотмоқда.

Ҳозирга келиб, биргина Зангиота туманида асосий йўналиши чорвачилик бўлмаган фермер хўжаликларида 839 бош қорамол, 6840 та парранда шу асосда парвариш қилинаётир. Дала ишларидан ортиб, чорва билан ҳам шуғулланишга имкон топаётган, унинг самараси ва фойдасини тушуниб етаётган ер эгалари сафи кенгайиб бормоқда. Айтайлик, "Рихсивой Бобоев" фермер хўжалиги аъзолари 4 бош, "Хайитбой Абдумажид" фермер хўжалигида 6 бош, "Иттифоқ-Исфандиёр-Файз" фермер хўжалиги 10 бош қорамол парвариш қилмоқда. Фермер хўжалиги аъзолари бундай ҳаётий ташаббуслар аввало ўзлари учун ғоят фойдали, шу билан бирга гўшт, сут мўллигини таъминлашда самарали эканлигини таъкидлашмоқда.

Алишер РАҲМАТОВ.

Қарор ва ижро

МАМЛАКАТДА Ўзбекистон Республикасининг "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги янги Қонуни кучга киргандан сўнг республика Вазирлар Маҳкамасининг "Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори эълон қилинди. Шундан буён орадан беш йилдан кўпроқ вақт ўтди.

Хўш, ушбу қонун ва қарор вилоятимизда қандай амал қилмоқда? Мухбиримиз истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари вилоят ҳудудий бирлашмаси раиси Гулчеҳра Аббосовага шу мавзуда бир неча савол билан мурожаат қилди.

ИСТЕЪМОЛЧИ ҲУҚУҚИ – ДАХЛСИЗ

– Гулчеҳра Холисовна, ҳар қандай қонун моҳиятан инсон манфаатларига хизмат қилиши лозим. Сиз бу фикрга қандай қарайсиз?

– Аслида ҳам шундай. Юртимизда барпо этилаётган демократик ҳуқуқий давлат ва эркин фуқаролик жамиятининг пировард мақсади қонун устуворлиги ва унинг барча учун бараварлигини таъминлашдир. Жумладан, "Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонун ҳам шу мақсадга хизмат қилади.

Вазирлар Маҳкамасининг истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда кенг жамоатчиликнинг иштирокини таъминлашга қаратилган қарори юқоридаги қонун талабларини бутун халқ онгига сингдиришни назарда тутади. Нега деганда, инсон бор-ки, у – истеъмолчи. Аммо, ҳеч ким ўз эҳтиёжини ўзи юз фоиз қондиролмайди.

– Демак, ҳудудий бирлашманинг асосий вазифаларидан бири қонун ижросини мониторинг қилишдан ташқари унинг талаб ва қоидаларини аҳоли ўртасида кенг тарғибот-ташвиқот қилишдан иборат экан-да?

– Шундай. Юқоридаги қонун ҳамда ҳукумат қарори кучга кирган вақтдаёқ вилоят ҳокимлигининг ана шу қонуний ҳужжатлар ижросини таъминлашга қаратилган қарори эълон қилинди. Ҳудудий бирлашмамиз шу асосда инсон саломатлиги ва ҳаёти учун хавфли бўлган истеъмол товарлари (иш ва хизматлар) савдога чиқарилиши ва сотилишига йўл қўймаслик мақсадида жамоатчилик назоратини кучайтирди.

Бироқ, алоҳида таъкидлаш жоизки, ҳар бир истеъмолчи қонуннинг асосий мазмун-моҳияти ва талаб-қоидаларини яхши англаб етмаса, ўз ҳақ-ҳуқуқини тўла тушуниб олмаса, қонуннинг ижроси, ҳудудий бирлашмалар саъй-ҳаракатларининг пировард самаралари кўнгилдагидек бўлмайди. Шуни ҳисобга олиб, биз барча маҳалла фуқаролар йиғинлари, ўқув муассасаларида, истеъмолчиларнинг оз-кўплигига қараб, корхона ва ташкилотларда учрашувлар, савол-жавоб ва давра суҳбатлари ташкил этиб, истеъмолчиларнинг билимларини оширишга алоҳида эътибор қаратаяпмиз.

Бундан ташқари, вилоят туман ва шаҳарларидаги йирик маҳалла фуқаролар йиғинларида, корхона ва ташкилотларда, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида бирлашмамизнинг таянч гуруҳларини ташкил этганмиз. Улар махсус тадбирлар режасини тузиб, шу асосда кенг қамровда иш олиб бормоқда. Натижада жамиятимиз аъзолари сафи кун сайин кенгайяпти.

– Бизга маълум қилишларича, жамият уюштираётган "Энг иқтидорли ёш истеъмолчи" кўрик-танлови яхши самара бераётган экан.

– Ҳа, ушбу танлов кутилган натижани бераяпти, десак муболаға бўлмайди. Зеро, бугунги ёшлар эртага истеъмолчилар сафини тўлдиришади. Улар истеъмолчилар манфаатларини ҳимоя қилиш жараёнларига қанча эрта ва кенг жалб этилса, шунча яхши. Кўрик-танлов айнан ёш истеъмолчиларнинг ҳуқуқий билимларини ошириш мақсадида ташкил этилиб, яхши анъаналардан бирига айлантирилди.

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, биз "Энг иқтидорли ёш истеъмолчи – 2008" учинчи республика кўрик-танловида фаол иштирок эта олдик. Халқаро истеъмолчилар кунига бағишлаб уюштирилган кўрик-танловнинг республика босқичида Янгийўл шаҳар технология-иқтисодиёт касб-ҳунар коллежи ўқувчиси Гавҳар Акбарова совринли иккинчи ўринни эгаллади. Чиноз тумани Олмазор қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежи ўқувчиси Лазизжон Бобоёров "Энг зукко истеъмолчи" номинацияси бўйича танлов ғолиблигини қўлга киритди.

– Маълумки, ҳудудий бирлашманинг асосий вазифаси – мониторинг кузатувларини олиб бориш. Бу соҳада аҳвол қандай?

– Мониторинг кузатувлари турли соҳа ва тармоқларда олиб борилади. Шу жумладан, нон ишлаб чиқариш учун ажратиладиган ун ресурсларидан мақсадли ва оқилона фойдаланишни мувофиқлаштириш мақсадида "Ўзстандарт" агентлиги, Давлат солиқ инспекцияси, Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази мутахассислари билан ҳамкорликда вилоят шаҳар ва туманларидаги нон ишлаб чиқарувчи корхоналар фаолияти устидан мониторинг кузатуви ўтказилмоқда. Мутахассислар таъминотчи корхона вакиллари билан биргаликда табиий газ, электр энергияси ва ичимлик сув тармоғига ноқонуний уланиб олган юридик ва жисмоний шахсларни аниқлаб, камчилик ва нуқсонларни ўз жойида ҳал этишмоқда.

Республика Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Ўзстандарт" агентлиги, Давлат божхона ва солиқ қўмиталари, Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамияти федерацияси республика ички бозорида сифатсиз, инсон саломатлиги учун хавфли ўйинчоқлар сотилишининг олдини олиш юзасидан ҳамкорликда амалга ошириладиган чора-тадбирлар режасининг ижроси устидан туман ва шаҳарларда мониторинг ўтказилиб, натижалари федерацияга тақдим этилди.

– Ниҳоят, сўнгги савол: истеъмолчиларнинг ариза ва шикоятлари билан ишлаш қандай тартибда йўлга қўйилган?

– Ариза ва шикоятлар билан жиддий шуғулланиш, уларни қонуний ҳал этиш – ҳудудий бирлашмамиз мутахассисларининг доимий ва энг муҳим вазифаси. Шу йилнинг биринчи чорагида вилоят ҳудудий бирлашмамизга, туман ва шаҳар жамиятларига истеъмолчи сифатидаги манфаатларига зиён етказилган фуқаролардан 121 та ёзма, оғзаки ҳамда ишонч телефонлари орқали мурожаат, ариза ва шикоят тушди. Унинг 100 дан зиёди ижобий ҳал этилди. 20 та ариза-мурожаат истеъмолчилар фойдасига ҳал бўлди.

Шу жумладан, вилоят туман ва шаҳар жамиятлари томонидан 19 та ариза мустақил, битта ариза эса, бошқа назорат органи орқали ҳал қилиб берилди. Бундай ижобий ечимлар истеъмолчиларда ўз ҳақ-ҳуқуқлари учун қонун йўли билан курашиш кўникмасини шакллантиришга хизмат қилади.

"Тошкент ҳақиқати" мухбири Абдусамад ЙЎЛДОШЕВ суҳбатлашди.

СОҲА РИВОЖИ ЙЎЛИДА

Тошкент Давлат аграр университетида ёш олимлар ва тадқиқотчилар иштирокида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

Тошкент Давлат аграр университети, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур анжуманда соҳанинг малакали мутахассислари билан бир қаторда ёш олим ва тадқиқотчилар аграр тармоқнинг бугунги аҳволи ва истиқболлари юзасидан ўзаро фикр алмашишди.

Қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларнинг ҳуқуқий асоси йил сайин такомиллашиб бормоқда. Анжуманда экин майдонларининг бугунги аҳволи, ер ресурсларидан унумли ва оқилона фойдаланиш, унумдорликнинг камайишига йўл қўймаслик зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди. Қолаверса, сув манбаларидан фойдаланишда тежамкорликни инобатга олиш масалаларига ҳам атрофлича тўхталинди.

Икки кун давом этган ушбу тадбирда малакали мутахассислар ўз тажрибалари асосида илмий изланишлар олиб бораётган ёш олимлар билан ўртоқлашди. Тадбирда таъкидланишича, ёш олимлар томонидан кўтариб чиқилаётган мавзулар қишлоқ хўжалигидаги долзарб муаммо ва масалаларни қамраб олган. Жумладан, тупроқ унумдорлигини ошириш, ғўза селекцияси ва уруғчилиги, ўсимликларнинг касалланишига қарши курашиш борасида олиб борилаётган илмий изланишлар соҳанинг ривожида муҳим аҳамият касб этади.

Анжуманда "Тупроқ унумдорлигини ошириш ва унинг эрозиясига қарши кураш", "Ирригация ва мелиорация", "Оқсил касаллигининг олдини олиш", "Аграр тармоқда замонавий технологияларни қўллаш асосида тармоқ ялпи даромадини ошириш" каби ўнлаб мавзуларда илмий маърузалар тингланди.

Шунингдек, тадбирда бир қатор мутахассисларга илмий унвон ва фан номзодлигини тасдиқловчи дипломлар топширилди.

"Туркистон-пресс".

ДАВРА СУҲБАТИ

ЎЗБЕКИСТОН Халқ демократик партияси вилоят кенгашида маҳаллий партия ташкилотлари жамоатчилик қабулхоналарининг фуқаролар ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашдаги ўрни ва аҳамияти масалаларига бағишланган давра суҳбати ўтказилди.

Республика Президентининг "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси қабул қилинганлигининг 60 йиллигига бағишланган тадбирлар дастури тўғрисида"ги Фармонида белгиланган вазифаларни амалга ошириш усул ва услублари теварагида фикрлашиб олинди. Иштирокчилар мамлакат фуқароларининг ҳуқуқий ва сиёсий маданияти юксалиб бораётганлигини таъкидлашди.

Ўзбекистон ХДП вилоят кенгаши матбуот хизмати.

ҲУНАРИМНИ УЛУҒЛАБ ЯШАСАМ ДЕЙМАН

СИРАСИНИ айтганда, ҳунармандчилик сулоламиз учун бағоят қадрли. Шу сабабдан бу касбнинг этагидан тутишим тасодифий эмас. Биз ёшларни ҳунарли қилган катта амаким Сирожиддин Раҳматуллаев бўлади.

У киши анча йиллардан буён ёғоч ўймакорлиги билан шуғулланиб келмоқдалар. Уларнинг қилаётган меҳнатлари, яратаётган асарлари муносиб баҳоланиб, Ўзбекистон Халқ устаси деган шарафли унвонга сазовор бўлганлар. Отам ҳамда Фахриддин амаким эса, миниатюра йўналиши бўйича қўли гул уста ҳисобланишади. Мен ҳам улар ортидан эргашиб, айнан шу йўналишда ижод қилиб келаётирман. Аввал бошида «Устозода» ишлаб чиқариш корхонасида шогирдликка тушдим. Шу ерда ҳунармандниликнинг асл мазмун-моҳияти, бутун сир-асрорларини ўргандим. Секин-аста тажриба ва маҳоратим орта бошлади. Устозларимнинг ҳар бир ўгити ҳаётимда муҳим дастуриламал бўлиб келаётир.

Ижод, изланиш жараёнида буюк мусаввир Камолиддин Бехзод йўналиши усулида ишлашга интиламан. Алишер Навоий, Низомий Ганжавий ҳамда Заҳириддин Муҳаммад Бобур яратган беназир асарлар мен учун илҳом манбаига айланган. Улар асосида, айниқса, гўзал баҳор фасли, Наврўзи олам, табиатда рўй берадиган янгиланиш, яшариш ва уйғониш манзараларини яратиш мен учун жуда мароқли.

Шу кунгача ижод намуналаримни кўплаб нуфузли даргоҳларда намойиш этишга муваффақ бўлдим. Ишларим республика ва турли хорижий давлатлардаги кўргазмаларда муносиб баҳоланаётир. Малайзия пойтахти Куала-Лумпур, Германиянинг Франкфурт шаҳарларида, Японияда ташкил этилган кўргазмаларда ҳамда Париждаги Юнеско биносида ўтказилган Мирзо Улуғбекнинг 660 йиллик юбилейида ҳам ижодим томошабинларни бефарқ қолдирмади. Бунинг сабаби шундаки, Шарқ амалий санъати ўзининг мўъжизакор қудратига эга. Ана шу ноёб санъатимиз довруғи дунёга достон бўлган, десам янглишмайман.

Мамлакатимизда ҳар йили анъанавий ўтказилиб келинаётган «Ташаббус» танловлари ҳам мен учун катта тажриба ва маҳорат мактабига айланган. 2002 йили мазкур танловда муваффақиятли иштирок этиб, «Энг ёш иштирокчи» йўналиши бўйича ғолибликни қўлга киритдим. Кейинги йиллари ҳам қаторасига совринли ўринлар соҳибига айландим. Ўтган йили танловнинг вилоят босқичида «Энг яхши ҳунарманд» йўналиши бўйича фахрли 2-ўринни эгалладим ҳамда рангли телевизор билан тақдирландим. Лекин мени танловнинг республика босқичига чиқиш орзуси тинч қўймади. Бу ният мени бу сафарги танловда ҳам шижоат билан иштирок этишга чорлади. Яхши ният ярим давлат экан. Мен кўплаб ҳунармандлар ичидан танланиб, республика босқичига йўлланмани қўлга киритдим. Навбатдаги нуфузли босқичда ҳам муносиб иштирок этиб, вилоятимиз шаъни учун ҳаракат қилдим.

Келгусида орзу-ниятларим бисёр. Энг асосийси, машаққатли, лекин шарафли касбимни улуғлаб яшасам дейман.

Ғайрат РАҲМАТУЛЛАЕВ, зангиоталик ҳунарманд.

Тошкент вилояти ҳокимлигининг Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш департаменти томонидан "Тошкент ҳақиқати" газетасининг 2008 йил 21 май 39-сонида чоп этилган 2008 йил 20 июнь куни Шаҳар, шаҳар атрофи ва шаҳарлараро (вилоят ичида) йўналишларда йўловчилар ташишни ташкил этиш вилоят комиссияси томонидан ўтказиладиган очиқ тендерга қўйилган ВХ-494-сонли "Бурота қишлоғи – Белоножка АШБ (ТТЗ)" автобус йўналишини ВХ-494 й.т.-сонли "Бурота қишлоғи – Белоножка АШБ (ТТЗ)" йўналишли такси йўналиши деб ўзгартириш киритилганлигини маълум қилади.

"Республика Кўчмас мулк биржаси" ЁАЖ бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

I. Аукцион савдосига, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш давлат қўмитасининг Тошкент вилоят ҳудудий бошқармасининг 05.06.2008 йилдаги 147-Д-сонли буйруғига асосан, якка тартибда уй-жой қуриш учун сотилиши белгиланган, Чирчиқ шаҳри, Исмоилий кўчаси ҳудудида жойлашган, жами 2 та, ҳар бирининг сатҳи 0,04 га бўлган, 1, 2-ер майдонлари қўйилмоқда. Бир ер майдонининг бошланғич баҳоси – 133 232 сўм.

Аукцион савдоси 2008 йил 17 июль куни соат 11.00 да бўлиб ўтади. Ер майдонлари 17 июль куни сотилмаган тақдирда, такрорий аукцион савдоси 2008 йил 24, 31 июль кунлари соат 11.00 да ўтказилади.

Шунингдек, аукцион савдоларига такроран, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш давлат қўмитасининг Тошкент вилоят ҳудудий бошқармасининг 25.02.2008 йилдаги 52-Д-сонли буйруғига асосан, якка тартибда уй-жой қуриш ва деҳқон хўжалик юритиш учун сотилиши белгиланган қуйидаги ер қўйилмоқда. **1.** Тошкент вилояти, Паркент тумани, "Сўқоқ" қ.ф.й., ҳудудида жойлашган, сатҳи 0,06 га бўлган, 14-ер майдони. Бошланғич баҳоси – 78 672 сўм. **2.** Тошкент вилояти, Янгийўл шаҳар, Анаркулов даҳаси ҳудудида жойлашган, жами 2 та, ҳар бирининг сатҳи 0,04 га бўлган, 1, 2-ер майдонлари. Бир ер майдонининг бошланғич баҳоси – 78 672 сўм.

Аукцион савдоси 2008 йил 26 июнь куни соат 11.00 да бўлиб ўтади. Ер майдонлари 26 июнь куни сотилмаган тақдирда, такрорий аукцион савдоси 2008 йил 3, 10 июль кунлари соат 11.00 да ўтказилади.

Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдоси ўтказилишидан уч кун олдин тўхтатилади. Ушбу савдоларда қатнашиш учун талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 50 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини РКМБнинг АТИБ "Ипотекабанк"нинг С. Раҳимов ф-даги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: МФО 00901, ИНН 200933850, 20210000500571452105.

II. Аукцион савдосига такроран, Тошкент вилояти, Бекобод тумани суд ижрочилари бўлими томонидан, Тошкент вилояти хўжалик судининг 06.04.2007 йилдаги 11-0723/2394-сонли буйруғига асосан хатланган, Бекобод тумани "Галаба" ф/уда сақланаётган қуйидаги автотранспорт воситалари қўйилмоқда. **1.** "ГАЗ-531201" русумли, д/р 11АQ567 бўлган, 1991 йилда и/ч автотранспорт воситаси. Бошланғич баҳоси – 736 800 сўм. **2.** "ГАЗ-5201" русумли, д/р 11АQ523 бўлган, 1980 йилда и/ч автотранспорт воситаси. Бошланғич баҳоси – 324 000 сўм.

Аукцион савдоси 2008 йил 1 июль куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

Автотранспорт воситалари билан туман суд ижрочилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин. Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосига бир кун қолганда тўхтатилади.

Мазкур савдода қатнашиш учун талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини ҳар бир мулк учун алоҳида тартибда, тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда РКМБнинг АТ "Ипотекабанк"нинг С. Раҳимов ф-даги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: МФО 00901, ИНН 200933850, 20210000500571452105. Манзил: Тошкент ш., С. Раҳимов т., М. Ўразбоев кўчаси, 1-А уй. Тел: 228-79-52. www.rkmb.uz

ИНСОН ОМИЛИ

қадр топган жойда ишлаб чиқариш бир маромда ривожланади, меҳнат жамоасида ижтимоий-сиёсий барқарорлик қарор топади

Мустақиллик йилларида корхонамиз меҳнат жамоасининг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш йўли буни яққол тасдиқламоқда. Фақат сўнгги йилнинг ўзида 104,6 фоиз ўсишга эришилиб, пўлат ишлаб чиқариш 28,6 минг тоннага кўпайди. Истеъмолчиларга олдинги йилдагидан 33,9 минг тонна кўп тайёр прокат жўнатилди. Бу соҳадаги ўсиш суръати 105,8 фоизга етди.

Бундай ўсишнинг энг муҳим омиллари оз эмас. Мен фақат улардан бири – ишчи-хизматчиларнинг саломатлигини сақлаш, уларни соғломлаштириш ва дам олдириш масалаларига тўхталмоқчиман.

Корхонамиз маъмурияти ва касаба қўмитаси бу соҳани ҳамиша диққат марказида тутиб, уни янада яхшилаш учун маблағни ҳам, моддий воситаларни ҳам аямаётир. Мисолларга мурожаат этайлик. Ўтган йили металлургларимиздан 324 киши мамлакатимизнинг марказий санаторийларида дам олиб, саломатлигини тиклаб келди. Корхона бошқаруви ходимларга 27 миллион 411 минг сўмлик йўлланма сотиб олиб берди. Касаба қўмитаси эса, бу мақсад учун 63 миллион 471 минг сўм сарфлади. 288 ишчи-хизматчи санаторийларда даволаниш учун имтиёзли, 9 киши эса бепул йўлланма олди.

Комбинатимизнинг ўз санаторий-профилактория сида 555 меҳнатчи ҳамда уларнинг оила аъзолари дам олдирилиб, даволанди. Бу харажатларнинг асосий қисми – 69 миллион 462 минг сўми корхона маъмурияти томонидан қопланди. 169 уруш ва меҳнат фахрийсига йўлланмалар бепул берилди.

"Металлург" пансионати корхонамиз ишчи-хизматчиларининг фахри бўлиб қолди. У вилоятимизнинг энг бахаво ва хушманзара жойи – Чорбоғ денгизи бўйида барпо этилган. Бу ерда дам олувчилар сўнгги бир йилда минг кишига кўпайди. Ўтган йили 4538 кишини бу ерда дам олдириш мақсадларига фақат корхонамиз бошқаруви 676,5 миллион сўмдан кўпроқ маблағ сарфлади. Ишчи-хизматчилар оромгоҳда бўлган вақтларини кўнгилли ўтказишлари учун касаба қўмитаси маданий-маърифий тадбирларни режали амалга ошираётир.

Яна бир жиҳатни алоҳида таъкидламоқчиман. Маъмурият ва касаба қўмитаси марказий санаторийлар ёки "Металлург" пансионатига фақат имтиёзли йўлланмалар ажратиш билан кифояланмайди. Даволанувчилар ва дам олувчилар учун махсус транспорт ажратилади ёки санаторийга бориб келиш харажатлари тўла қопланади. Ўтган йили шу мақсадлар учун бир миллион 533 минг сўм сарфланганлиги айтилса, ходимларга кўрсатилаётган ғамхўрлик ва эътибор янада ойдинлашади.

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, корхонамиз маъмурияти билан касаба қўмитаси металлургларимизнинг санаторий-профилакторийсини замонавий андозалар асосида қайта таъмирлаш, даволанувчилар учун қулай имкониятлар яратишга ҳамиша алоҳида эътибор қаратади. Чунончи, шу кунларда сиҳатгоҳимизни қайта таъмирлаш ва янги асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш якунланмоқда. Қайта таъмирлаш ишларининг ўзига 1,3 миллиард сўм маблағ сарфланди. Санаторий-профилакторийнинг илгариги кўринишини бугунги қиёфаси билан қиёслаш мутлақо мумкин эмас. Ётоқхона ва даволаш бинолари мукаммал таъмирланди. Бинокорлар ошхонада ҳам катта ҳажмдаги ишларни бажариб, янги ускуналар ўрнатишди. Канализация, шамоллатиш ва электр тизимлари бутунлай янгиланди.

Хуллас, сиҳатгоҳимизни бир йил илгари кўрган одам бугун уни таниёлмайди. Ҳовли ҳам қайтадан, янги лойиҳа асосида ободонлаштирилди. Шу кунларда монтажчилар ва ходимларимиз муолажа ускуналарини ўрнатиб, уларни сўнгги синовдан ўтказишаяпти. Айниқса, Нигора Эргашева, Шоира Ярашова, Лола Бозорбоева, Робия Алламуродова сингари ходимларимизнинг қувончи чексиз. Янги, замонавий асбоб-ускуналар ўрнатилганлиги уларда муолажа ва даволанувчиларга хизмат кўрсатиш даражасини ошириш учун масъулиятни кучайтирмоқда.

Таъмирлаш, қайта ускуналаш натижасида сиҳатгоҳимизда қўшимча еттита янги муолажа хоналари очилаяпти. Эндиликда дам олиш учун келган аёл ишчи-хизматчиларимиз малакали гинеколог назоратида бўлишади. Шунингдек, кислород, туз билан, йодбромли ванналар воситасида даволаш ташкил этилмоқда.

Меҳнат қадр топаётганлиги, кўрсатилаётган эъзоз ва эътибор ходимларни ишда унумни оширишга, сифатни яхшилашга руҳлантирмоқда. Бу йилги дастлабки натижалар корхонамиз эришилган марраларни мустаҳкамлаб, ишлаб чиқаришни барқарор ривожлантириб бораётганлигидан далолат бераётир.

Муборакхон КАТТАХЎЖАЕВА,
"Ўзметкомбинат" акциядорлик ишлаб чиқариш бирлашмаси санаторий-профилакторийси бош шифокори.

– Касбингга садоқат билан хизмат қилиб, меҳнатинг самарасини кўрсанг, ғайратинг жўш уриб, яна ҳам яхшироқ ишлагинг келар экан, – дейди Зангиота туманидаги 32-умумтаълим мактаби ўқитувчиси Наима Файзихўжаева.

УСТОЗ МАМНУН БЎЛДИ

Кекса муаллима кўпйиллик меҳнатларининг роҳатини кўраяпти. Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси туман кенгаши устоз ўқитувчи саломатлигини тиклаб олиши учун санаторийга имтиёзли йўлланма ажратди.

– Кўпдан буён "Бўстон" сиҳатгоҳида даволанишни орзу қилиб юрардим, – деди устоз. – Мана, мақсадим ҳам ушалди. Бунинг учун касаба ташкилотимизга минг раҳмат.

Комила ҲАКИМОВА.

Тиббий кўрик

МУҲИМИ – КАСАЛЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ

Ҳар турли касб касалликлари ҳақида кўп гапирилади. Ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишнинг қайси соҳаси бўлмасин, муайян тартиб-қоида ва меҳнат муҳофазаси талабларига риоя қилинмаса, ходим бирон дардга чалиниши ҳеч гап эмас.

Шу боис жамоа шартномалари ва унинг иловаларида меҳнатни муҳофаза қилиш, ходимларнинг саломатлигини сақлаш билан боғлиқ чора-тадбирлар мажмуаси кўзда тутилади ва уларнинг бажарилиши касаба қўмиталари, унинг муайян комиссиялари томонидан назорат қилинади. Иш жойларида санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинишини таъминлаш, соғлом меҳнат шароитларини яратиш, ходимлар махсус иш кийимлари ва пойабзали, турли умумий ва шахсий ҳимоя воситалари билан таъминланишига эришиш бунда асосий ўрин тутади. Қолаверса, маъмурият ишловчиларни иш хусусиятига қараб, белгиланган муддатларда тиббий кўрикдан ўтказиб туриши керак.

Корхонамизда бу борадаги қатъий талаб, тартиб-қоидаларга оғишмай амал қилинади. Тиббий кўрик белгиланган муддатларда малакали ўтказилиши у ёки бу ходим касб касаллигига, қолаверса, бошқа дардларга чалинишининг олдини олиш, уни бошланиш босқичидаёқ аниқлаб, даволаш имконини бераётир. Ўтган йили барча ишловчилар шундай профилактик кўрикдан ўтказилди. Бунинг учун 15 миллион сўм маблағ сарфланди.

Лекин гап маблағ миқдорида эмас, тадбирнинг малакалилигида. Корхонамизда тиббий кўрик комиссияси таркибига Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг касб касалликлари маркази ходимлари жалб қилинди. Шу боис у самарали бўлди.

Шундай чора-тадбирлар туфайли кейинги йилларда ишлаб чиқаришда касб касалликларига чалиниш камайиб бораётгани кузатилаяпти. Бунда санаторий-профилакторийимиз фаолияти кўл келаётир. Айниқса, физик ва иссиқлик муолажалари, парафин-озакерит сингари махсус даволаш усулларининг қўлланилиши дастлабки босқичдаёқ турли дардларни даволаб, улар сурункали кўриниш касб этишининг олдини олишга хизмат қилаётир.

Ҳар йили сиҳатгоҳимизда 310-320 ходим дам олдирилиб, саломатлигини тикламоқда. Умуман, ишловчилар, уларнинг оила аъзолари, уруш қатнашчилари, меҳнат ногиронлари ва пенсионерларни даволашга сўнгги бир йилда корхона маъмурияти билан касаба қўмитаси 106,6 миллион сўм маблағ сарфлади.

Анна КАРАТИГИНА,
"Аммофос" очиқ акциядорлик жамияти санаторий-профилакторийси бош шифокори.

Тажриба

СОҒЛОМЛАШТИРИШ... МАЖБУРИЙ

Инсон манфаати, унинг саломатлиги диққат марказида бўлган жамоада меҳнат унуми ортиб, сифат яхшиланади. Мана олти йилки, ўз корхонамиз тажрибасида бунга ишонч ҳосил қилиб келаяпмиз.

Ҳаммаси корхона маъмурияти билан касаба қўмитасининг қўшма қароридан кейин бошланди. Ишчи ва хизматчиларни оммавий соғломлаштириш ҳақидаги бу қарор 2003 йилнинг бошларида қабул қилинган эди. Ўшандан буён навбатдаги меҳнат таътилининг 12 кунини ҳар бир ишчи-хизматчи корхона сиҳатгоҳида ўтказади. Бу ҳол корхона маъмурияти билан касаба қўмитаси ўртасида қабул қилинган жамоа шартномасида ҳам қайд қилиб қўйилган. Шу асосда 2005-2007 йилларда қўшимча 3278 ходим соғломлаштирилди. Бунинг учун дам олиш масканимизга корхона маъмурияти томонидан 201 миллион 308 минг сўм миқдоридаги қўшимча маблағ ажратилди.

Хўш, дам олиш масканимиз шундай кўламли тадбирлар малакали ўтказилиши учун етарли имкониятларга эгами?

Сиҳатгоҳимиз ишга туширилганига йигирма йил бўлаяпти. Унда бир йўла 80 киши дам олиб, ўз саломатлигини тиклаши мумкин.

Аммо бу маскан фақат мустақиллик йилларидагина ҳақиқий оромгоҳ ва сиҳатгоҳ сифатида шаклланиб, ўз имкониятларини намоён қила бошлади. Унинг даволаш базаси саккиз хил муолажани ўз ичига олади. Ташхис қўйиш имконияти анча кенг. Малакали шифокорлар – невропатолог, кардиолог ва пульмонолог, 8 ҳамшира даволанувчилар хизматида.

Сувда даволаш сиҳатгоҳимизда соғломлаштиришнинг асосий йўналишларидан бири ҳисобланади. Бунинг учун даволанувчиларга минерал ванна, душ ва бассейнда муолажалар тайинланади. Минерал ванна ва душда "нафтусс" минерал сувидан фойдаланилади. Шунингдек, даволанувчилар паст минераллаштирилган сув ичириш йўли билан ҳам даволанади.

Биз шифокор ва ҳамшираларимиз замонавий даволаш усулларини ўзлаштириб, ўз малакаларини ошириб боришларига алоҳида эътибор қаратмоқдамиз. Бунинг учун касаба қўмитамиз махсус режа-жадвал ишлаб чиқиб, ходимларни тегишли курсларга ўқишга юбораётир. Чунончи, икки тиббиёт ходимимиз рефлекс-терапия, бир ходим физиотерапия, бир ҳамшира даволаш физкультураси бўйича ўз малакасини ошириб келишди. Табиийки, бу тадбир муолажа савиясини кўтаришга хизмат қилиб, ўз дардларига даво топаётган ишчи-хизматчиларимизда мамнунлик ҳиссини кучайтираётир.

Айни пайтда сиҳатгоҳимизда таъмирлаш, қайта ускуналаш ишлари ҳам режа асосида амалга оширилаётир. Чунончи, кейинги пайтларда сув ҳавзаси қайта таъмирланиб, мутлақо янгиланди. Муолажа хоналарига 11 та энг замонавий физиотерапевтик ва даволаш ускуналари ўрнатилди. Замонавий совутгич ўрнатилгач, ошхонанинг овқатланиш залидаги шароит кескин яхшиланди.

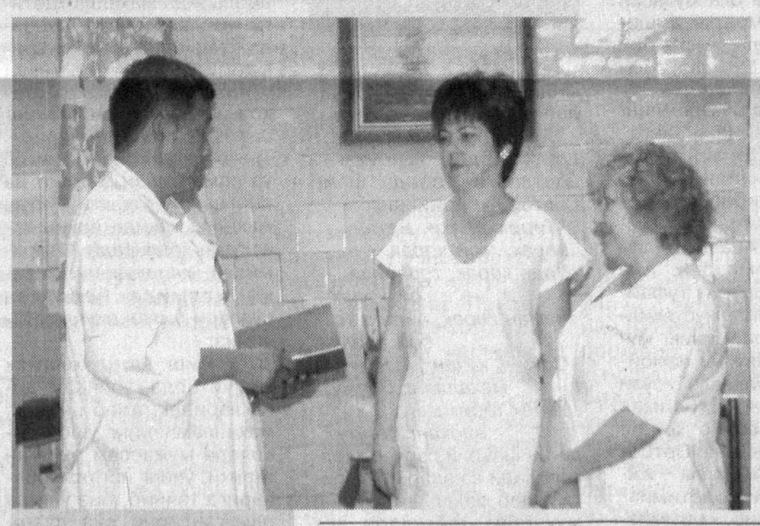
Бу йилги режада даволаш масканимизни тўла таъмирлаш кўзда тутилган. Бу ишлар поёнига етказилгач, даволаш жараёнлари яна ҳам самарали тус олади, шароитлар яхшиланади.

Касаба қўмитамиз даволанувчиларнинг бўш вақтларини кўнгилли ташкил этишни ҳам назардан қочираётгани йўқ. Сиҳатгоҳимиз бой кутубхонага эга. Бунга қўшимча яна 200 минг сўмлик янги китоблар олинди. Даволанувчилар учун бу ерда газета ва журналларнинг тахламлари сақланади. Ҳар йили даволаш масканимиз кўплаб газета ва журналларга обуна қилинади.

Эркин ТОЛИПОВ,
"Оҳангаронцемент" очиқ акциядорлик жамияти касаба қўмитаси раиси.

КАСАБА уюшмалари ва ДАВР

"Ўзбеккимёмаш" акциядорлик жамияти санаторий-профилакторийсида машинасозлар мириқиб дам олиб, дардларидан фориғ бўлишади. Буниңг учун сиҳатгоҳда барча шароитлар яратилган. Муолажалар малакали шифокорлар назорати остида амалга оширилиши, айниқса, яхши самара бераяпти.

Шу кунларда Умар Нишонхўжаев, Раъно Фагель, Гўзал Ҳасанова, Гулшан Мухторова сингари кранчи, машинист ва бошқа турли касб эгалари бу ерда ҳордиқ чиқариб, даволанишаётир.

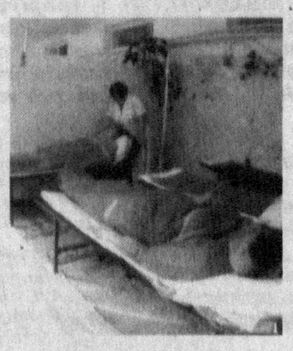
– Сиҳатгоҳда бизга малакали хизмат кўрсатишяпти, – дейишди бир овоздан Далабой Оқжигитов билан Эркин Охунов. – Шифокорларнинг аниқ ташхиси дардимизга даво топишимизга ёрдам бераяпти.

СУРАТЛАРДА: сиҳатгоҳ бош шифокори Валентин Цой ходималардан Светлана Шевлякова ва Таслима Эманова билан навбатдаги вазифалар ҳақида суҳбатлашмоқда; сиҳатгоҳ ходимаси Гулинора Розинова (ўртада) даволанувчилар Ия Колесникова ва Нина Рязанова билан.

Еркебой БОТИРОВ олган суратлар.

МЕҲНАТГА ЯРАША ИМТИЁЗ

Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини қўллаб-қувватлаш, ишловчилар ва меҳнат фахрийларини дам олдириш ва соғломлаштириш касаба ташкилотлари фаолиятида муҳим ўрин тутади. Бу йўналиш тармоқ касаба уюшмалари, уларнинг вилоят бўғини, касаба ташкилотлари вилоят бирлашмаси кенгаши билан иш берувчилар, вилоят ҳокимлиги ўртасида тузилган ва тузилаётган битимлар ёки жамоа шартномаларида аниқлаб қўйилаётир.

Касаба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгаши меҳнаткашларни дам олдириш ва соғломлаштиришни ташкил этишни аниқ дастур асосида амалга оширмоқда. Ҳар йили ижтимоий суғурта маблағларининг салмоқли қисми санаторий ва дам олиш уйлари, санаторий-профилакторийлар эҳтиёжи учун ажратилаётгани фикримизнинг далили бўла олади. Чунончи, ўтган йили фақат ижтимоий суғурта жамғармасидан шу мақсадга бир миллиард 145 минг сўмдан зиёд маблағ ажратилди. Шу ҳисобдан ишчи-хизматчиларни соғломлаштириш режаси 136 фоиз бажарилди. Бир йил давомида санаторийларга 3532 дона, дам олиш уйларига 723 дона йўлланма берилди.

Шуни таъкидлаш жоизки, ҳозирги пайтда ишчи ва хизматчилар олаётган йўлланмалар қийматининг 60 фоизи ижтимоий суғурта маблағлари ҳисобидан қопланаётир.

Яна бир жиҳат ҳам тобора муҳим аҳамият касб этмоқда. Мен бу ўринда узоқ йиллар самарали меҳнат қилган ишчи ва хизматчилар санаторий ва курортларда бепул соғломлаштирилиб, дам олдирилаётганлигини назарда тутмоқдаман. Бу тажриба яхши самара бераётир. Жумладан, Ижтимоий ҳимоя йилида турли сиҳатгоҳларнинг 575 дона йўлланмаси дам олиб, даволанишга эҳтиёжманд ишчи-хизматчилар, уруш ва меҳнат фахрийлари, байналминалчи жангчиларга текинга берилди.

Бу тажриба такомиллаштирилиб, тармоқ касаба уюшмалари вилоят кенгашлари ҳамда вакилликлари билан ҳамкорликда соғлиқларини тиклашга катта эҳтиёж сезаётган ишчи ва хизматчилар аниқланиб, шифокорлар тавсиясига асосан уларга йўлланмалар ажратилаётир. Шу йилнинг бошида 29 ишчи-хизматчи "Бўстон", 35 ишчи-хизматчи "Оқтош" санаторийсида соғломлаштирилди.

Шу тариқа бир касб ёки соҳада ўн-йигирма йиллаб меҳнат қилган кишилар ўзларига кўрсатилган бундай ғамхўрликдан хурсанд бўлишди, меҳнатга яраша иззат-икромга эришиш, қадр топиш мумкинлигига ишонч ҳосил қилишди. Улар орасида "Ўзметкомбинат" акциядорлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг Эгамберди Шукуров, Абдуғани Бердиев, Эркин Алишев сингари беш ишчи-хизматчиси "Оқтош" санаторийсида ўз соғлигини тиклади. Чилангарлар, энергетиклар, тарбиячилар, машинистлар, фермер хўжаликлари ишловчиларининг катта бир гуруҳи "Бўстон" санаторийсида даволанди.

"Ёшлар йили" муносабати билан вилоят касаба кенгаши, тармоқ касаба уюшмаларининг барча маҳаллий бўғинлари ишчи ва хизматчилари, уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш ва дам олдиришнинг аниқ дастурларини ишлаб чиқиб, изчил амалга ошираётир.

Яқинда вилоят касаба кенгаши раёсати бу борада яна бир муҳим қарор қабул қилди. Ёшлар йили тадбирлари доирасида иқтидорли ёшлар учун "Бўстон" санаторийсига 37 дона йўлланма бепул ажратилди. Маҳсума Ҳусанова, Фаррух Абдуллаев, Зулфия Содиқова, Ойбек Валиев сингари иқтидорли йигит-қизлар шу гуруҳ таркибида сиҳатгоҳда бўлиб, "Ўзбекистон маданияти ва санъати" жамғармаси қошидаги Ёшлар ташаббуслари марказининг ўқув машғулотларида қатнашадилар.

Меҳнаткашлар саломатлигини тиклаш ва уларни дам олдиришда корхона ва муассасалар ҳузуридаги санаторий-профилакторийлар алоҳида ўрин тутади. Шуни мамнуният билан таъкидлаш жоизки, унчалик оддий бўлмаган бугунги шароитларда ҳам бир қатор корхона ва муассасаларда бундай сиҳатгоҳларни сақлаб қолишга, уларнинг биноларини замонавий андозалар асосида таъмирлаб, янги диагностика-даволаш асбоб-ускуналари билан таъминлашга муваффақ бўлинмоқда.

Ҳозирги пайтда вилоятимиз касаба ташкилоти тасарруфида еттита шундай сиҳатгоҳ фаолият кўрсатаётир. Ўтган йили уларда 5272 ишчи-хизматчи соғломлаштирилди. 2114 та йўлланмани даволанувчилар бепул олишди.

Бу йил ходимларни санаторий-курортларда даволаш кўлами яна ҳам кенгаймоқда. "ОКМК", "Аммофос", "Максам-Чирчиқ", "Ўзбекким-ёмаш" акциядорлик жамиятларида сиҳатгоҳлар тўла қувват билан фаолият кўрсатаётир. "Ўзметкомбинат" акциядорлик-ишлаб чиқариш бирлашмасининг сиҳатгоҳи мукаммал қайта таъмирдан чиқарилди. Шу кунларда уни жиҳозлаш тугалланмоқда.

Касаба кенгашлари ва қўмиталари ишловчилар саломатлигини яхшилаш учун санаторийлар имкониятларидан тобора кенг фойдаланаётирлар. Янги-янги даволаш усуллари жорий этилаётир. Натижада сиҳатгоҳларга келувчилар мукаммал даволаниб, кўнгилли дам олишмоқда, иш жойларига янги куч-қувват билан қайтишаяпти.

Маъсуда НИЁЗОВА,
касаба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгашининг ижтимоий суғурта бўлими мудири.

ДИЛ СЎЗЛАРИ

Касаба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раёсатининг қарорига мувофиқ сўнгги бир йилда 64 меҳнатчи мамлакатимиз санаторийларида бепул дам олдирилди. Қуйида улардан айримларига сўз берамиз.

МИРИҚИБ ДАМ ОЛДИМ

Мен ўттиз икки йилдан буён йўл қурилиши ташкилотларида меҳнат қилиб келаяпман. Бизнинг "Чинозйўлиндустрия" корхонамиз қурган йўллар бугун мамлакатимиз мустақиллигини мустаҳкамлашга, қадим Буюк Ипак йўлидаги маданий, савдо-сотиқ ва бошқа алоқаларни ривожлантиришга хизмат қиляпти.

Менга бепул йўлланма берилиб, "Бўстон" санаторийсида дам олиш имконияти яратилганидан бошим осмонга етди. Бу сиҳатгоҳда мириқиб дам олдим, соғлигим ҳам яхшиланди. Фақат ўз тақдирини ўз қўлига олган юртдагина меҳнат кишисига шундай чинакам, беминнат ғамхўрлик кўрсатилиши мумкин.

Нишонбой САНГИЛОВ,
Чиноз тумани, чилангар.

МИННАТДОРМИЗ

Ҳар бир касбнинг ўз масъулияти, машаққати ва роҳати бўлади. Йигирма йилки, шифокорман. Болалар шифохонасида касалликка чалинган кичкинтойлар дардига даво топишга интиламан.

Шунча йиллик меҳнат фаолиятим мобайнида курорт нима, санаторийда даволаниш қандай бўлади – билмагандим. Касаба ташкилотимиз "Оқтош" санаторийсида дам олиб, даволаниб келиш учун йўлланма таклиф қилганида, очиғи, ишонмадим.

Вилоят касаба кенгашига турли шаҳар ва қишлоқлардан тўпланган ўттиздан кўпроқ ишчи-хизматчига алоҳида ҳурмат-эҳтиром кўрсатиб, автобусда Бўстонликнинг Оқтош қишлоғидаги санаторийга олиб боришди. Айниқса, нафас олиш аъзоларидан касалланганлар учун бу ердаги муолажалар яхши даво бўлди. Ҳаммамиз шундай имконият яратган касаба ташкилотимиздан миннатдор бўлдик.

Норбиби ЮСУПОВА,
Ўртачирчиқ туман болалар шифохонаси шифокори.

«ЗОМИН»ГА ЙЎЛЛАНМА

Бўка пахта тозаловчилари ишлаб чиқараётган сифатли толалар ниҳоятда харидоргир.

Тола сифатини яхшилашга кекса ходим Бахтиёр Мўминов салмоқли ҳисса қўшаяпти. У Бўка пахта тозалаш корхонасида кўп йиллардан буён меҳнат қилиб, ишлаб чиқариш-технологик жараёнларини мукаммал ўзлаштириб олди, ўз тажрибасини ўнлаб ёшларга ўргатди.

– Кекса пахта тозаловчининг ишлаб чиқаришни ривожлантириш, маҳсулот сифатини яхшилашга қўшаётган ҳиссасини ҳисобга олиб, агросаноат ходимлари касаба уюшмасининг вилоят кенгаши "Зомин" санаторийсида дам олиб, даволаниши учун бепул йўлланма ажратиш тўғрисида қарор қабул қилди, – дейди тармоқ касаба уюшмаси Бўка туман кенгашининг раиси Мақсуда Қаюмова. – Корхонада бундай таниқли устозлар кўп. Касаба ташкилотимиз улар меҳнат таътилини кўнгилли ўтказишлари, турли сиҳатгоҳ ва оромгоҳларда дам олиб, даволанишлари учун алоҳида ғамхўрлик кўрсатаётир.

Ўктам РАСУЛОВ.

Саҳифани Ўзбекистон Касаба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгашининг бўлим мудири Эътиборхон РАҲМОНОВА ва «Тошкент ҳақиқати» мухбири Жўра САЪДУЛЛАЕВ тайёрлади.

Оталар сўзи – ақлнинг кўзи

ҚАЛБЛАРГА ГУЛ ЭКАЁТГАН ОТАХОН

Бизда қадимдан сўзга чечан кишилар кўп бўлган. Улар атрофдагиларнинг тилидаги эмас, дилидаги сўзларни айта олганлар. Мақолу матал, ашъор айтиб, қай улуғлар битган байтларни такрор-такрор куйлаб, инсонлар қалбини ийдирганлар, сўзларга тўн кийдирганлар.

Одамлар бу каби сўзи илиқ, фикри тиниқ, гапини топиб айтадиган, яхшини алқаб, ёмонни койиб сўзлайдиган чечанларнинг суҳбатини ҳамиша орзиқиб кутганлар.

Мен ҳар гал бўкалик Саидикром ота Саидумаров билан суҳбатлашганимда, мана шундай туйғуларни дилдан ўтказаман. Дилдан кечгани бошқа-ю, тилдан чиққани бошқа. Ижод қилмоқ буюк неъмат бўлса, ирод қилмоқ ҳам нафис санъат. Аллоҳ шу каби ўзининг ноёб ва тансиқ неъматларини отадан дариғ тутмабди. Ота билан сўзлашсангиз, зерикмайсиз, аксинча, оламолам завқ оласиз, қалбингиз илийди, шуурингиз бойийди. Ота сўзласалар, Саъдий сўзлайди, Маҳтумқули йиғлайди, Фирдавсий, Деҳлавий, Навоий, Жомийдек мутафаккирлар, Тўхтағул ва Бердақ каби ўткир ақл соҳиблари сизга фалсафа айтадилар, онгингизни, ҳаёт ҳақидаги тушунчангизни бойитадилар.

– Юзта сўзни зикр қилгандан кўра, битта сўзни фикр қил, – дейдилар отахон. Яна «Ҳаётдан олмасанг таълим, ўргата олмас ҳеч бир муаллим», «Шу дунёда истасанг бахту саодат, дўсту қариндошни айла зиёрат», «Ҳеч ким кўтарилиб бўлолмас раҳбар, агар бўлмаса у халқпарвар» сингари ҳикматларни қалаштириб ташлайдилар. Сўз гўё тилига дилидан қуюлиб келаверади.

80 дан ошган отахоннинг сўзга ташналигини, санъат, маърифатга ошнолигини кўриб, ҳайратга тушаман. Маънавиятга ихлосидан, ижод аҳлига ҳурматидан кўнглим тоғ бўлади.

Ёшлигида темирчи бўлган, кейин трактор ҳайдаган бу инсон 30 йилдан ортиқ вақт машина рулини бошқариб, пенсияга чиққан бўлса, шу ишлардан ортиб неча ўн йиллар давомида боғ яратган, турли-туман ноз-неъматлар етиштирган. Шоир «Қалбингизга гул экаман сўзим билан» дегани каби отахон ҳам дилларга эзгу сўзлардан гул экиб, кўнгилларга маънавият уруғини қадаб келмоқда.

– Ўғлим, гоҳ қайнаётган қозондай тошиб кетаман, сўз айтмоққа шошиб кетаман, – дейдилар, отахон.

– Бир куни чойхонада бир пиёла чой ичиб, чанқовбости қилиб ўтирсам, нарироқда гурунг қилаётган алпкелбат йигитлардан бири қаршимга келиб, таъзим қилганча мен билан сўрашди:

– Мени танимайсиз ота, аммо мен сизни таниймаи, – деди. – Ҳарбийга кетаётганимизда чақирилувчилар олдида Она-Ватан, азиз тупроқ ҳақида сўзлаганларингиз, «ҳар бир жонзот Ватанини асрашга ҳаракат қилади, учиб юрган парранда ҳам, ерда юрган дарранда ҳам, ҳатто чумолилар ҳам ўз бола-чақасини, инини ҳимоя қилади» деганингиз ҳамон қалбим тўрида. Хизматни аъло даражада бажариб, ота-онамга раҳмат олиб қайтдим. Бунда ўғитларингизнинг катта ҳиссаси бор, ота. Сизга минг бор қуллуқ деганида кўзларимдан ёш чиқиб кетди, – дейдилар отахон ҳаяжонланиб.

«Сўзни сўзла уққанга, жонни жонга суққанга» дейдилар у киши. Ҳа, отахоннинг яхши ўгитлари, панд-насиҳатлари, илму ҳикматлари бисёр. Ота қаерда, ким билан ҳамсуҳбат бўлсалар қалбларга гул экадилар, эзгулик уруғини қадайдилар. Айниқса, ёшлар даврасида бўлганларида, янада эшилиб, илм-билим, таълим-тарбия, одоб-ахлоқ ҳақидаги ибратли сўзлари билан улар маънавиятини бойитишга баҳоли қудрат ҳисса қўшадилар.

Маъмуржон БОЗОРАЛИЕВ.

ЧЕМПИОН ҲЕЧ НАРСА ҚИЛОЛМАДИ

Миллионлаб футбол ишқибозлари учун ҳам ҳаяжонли, ҳам бедор кунлар, янада тўғрироғи бедор тунлар бошланди. Ярим кечагача ойнаи жаҳондан кўз узмай, Европа чемпионати ўйинларини қувончу ташвиш билан кузатмоқдалар. Бундай дейишимизнинг боиси бор. Ишқибозлик шундай нарсаки, кўпчилик ўз юртидан ташқари ўзга мамлакат жамоасига ҳам мухлислик қилади. Майдонда эса, ҳаммага омад кулиб боқавермайди. Баъзан шундай бўладики, бутун учрашув давомида асосан бир жамоа ҳужумкор ўйин кўрсатади, ғалабани эса иккинчиси илиб кетади.

Кечаги кунгача чемпионатда олтитагина учрашув бўлиб ўтди. Аммо юқоридаги фикримизни исботлаш учун мисоллар етарлича топилади. Масалан, Швейцария – Чехия учрашувини олиб кўрайлик. Майдон эгалари анча кучли ўйин намойиш этишди. Айрим шарҳловчиларнинг фикрига қараганда, ғалабага кўпроқ мезбонлар муносиб эди. Бироқ ягона гол ўйин тақдирини чехлар фойдасига ҳал қилди.

Австрия – Хорватия учрашуви ҳақида ҳам шунга яқин фикрни айтиш мумкин. Майдон эгалари хорватлардан кам ҳужум қилганлари йўқ. Агар янглишмасак, улар камида уч марта дарвоза тўсини ва устунини "пойлашди". Омад келмаса қийин экан-да. Хорватлар эса, ўн бир метрли жарима тўпи эвазига уч очколи бўлишди. Назаримизда, ўша жарима ҳам анча баҳсталаб бўлди. Ҳар ҳолда, шарҳловчилар ҳам шундай фикр билдиришди.

Дарвоқе, гап ҳакамларнинг қарор (хато)лари ҳақида борар экан, яна бир фикрни айтиш жоиз деб ўйлаймиз. Бизнингча, Германия терма жамоаси поляклар дарвозасига киритган биринчи голга ассистентлик қилган футболчи ўйиндан ташқари ҳолда эди. Афсуски, ён ҳакам буни сезмай қолди. Аммо, немислар киритган иккинчи тўпга гап йўқ. Фақат шуни айтиш ўринлики, поляклар ҳужумкор ўйин кўрсатиб, анча уюшган жамоа эканликларини намойиш этишди. Ким билади дейсиз, агар ўша биринчи шубҳали гол бўлмаганда, ўйин тақдири қандай якун топарди.

Яна бир ўйин ҳақида тўхталмаса бўлмас. Голландия – Италия учрашувида 3:0 ҳисоби қайд этилди. Буни чемпионатнинг дастлабки шов-шуви дейиш мумкинми? Ҳар ҳолда, амалдаги жаҳон чемпионининг бундай йирик ҳисобда мағлубиятга учрашини, ҳатто, "ҳаваскор ишқибоз"лар ҳам кутмаган бўлсалар керак. Аслини олганда, Италия жамоаси майдонда голландларга нисбатан анча бўш ва суст кўринишди.

Португалия терма жамоаси Туркия футболчиларини 2:0 ҳисобида енгиб, чемпионликка асосий даъвогарлардан эканлигини амалда кўрсатди. Французлар ҳам Руминия жамоаси дарвозаси олдида жуда кўп хавфли вазиятлар содир этиб, анча устунликка эришган бўлсаларда, бирорта гол киритолмай (0:0), бир очко билан кифояландилар.

Кеча ишқибозлар Испания – Россия ва Германия – Швеция учрашувларининг гувоҳи бўлишди. Шу билан тўртта гуруҳдаги биринчи тур баҳслари якунланиб, жамоаларнинг имкониятлари ҳақида бироз бўлсада, тасаввур ҳосил қилиш имконияти туғилди. Бугун эса, Чехия – Португалия ва Швецария – Туркия учрашувлари билан гуруҳлардаги иккинчи тур баҳслари бошланади.

Самад ЙЎЛДОШ.

ЙЎЛЛАНМА НАҚД

Футбол бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси Осиё қитъаси мамлакатлари орасида биринчи бўлиб 2010 йили Жанубий Африка Республикасида ўтказиладиган жаҳон чемпионати саралаш мусобақасининг ҳал қилувчи босқичига йўлланма олди.

Учинчи саралаш босқичининг кетма-кет уч учрашувида зафар қучиб, тўртинчи гуруҳда пешқадамлик қилаётган ўзбекистонлик чарм тўп усталари навбатдаги баҳсда ўз майдонида Сингапур футболчиларини мағлубиятга учратди. Ўйиннинг 80-дақиқасида сингапурлик ҳимоячиларни доғда қолдирган А. Гейнрих беллашув тақдирини ҳал қилган ягона гол муаллифи бўлди.

Ўзбекистон миллий терма жамоаси мазкур ғалабадан сўнг йигирма мамлакат вакиллари иштирок этаётган учинчи саралаш босқичида муддатидан олдин ҳал қилувчи беллашувларга йўлланма олди.

ЎзА.

НАВҚИРОН ИЖОДКОРЛАР КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон Бадиий академияси Марказий кўргазмалар залида "Ёшлар йили" Давлат дастури доирасида ёш мусаввирларнинг бадиий кўргазмаси ташкил этилди.

Юртимизда барпо этилаётган кўплаб таълим масканлари, кўргазма заллари, ёшлар ижодиёти марказлари, галереялар йигит-қизларнинг бадиий тафаккури ва дунёқарашининг янада ривожланиши, иқтидорининг тўла намоён бўлишига хизмат қилмоқда.

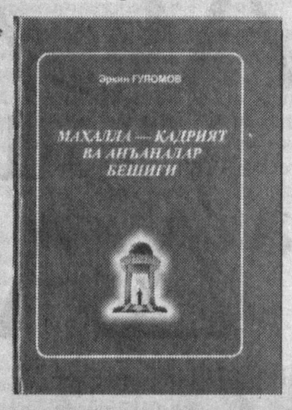
Ўзбекистон ёш ижодкорлари республика кўргазмасида юртимизнинг бадиий йўналишдаги олий, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими даргоҳларининг истеъдодли талаба ва ўқувчилари ижоди билан яқиндан танишиш мумкин. Кўргазмадан ўрин олган олти юздан ортиқ асар тасвирий, дизайн, ҳайкалтарошлик санъатининг турли йўналишларида бажарилгани билан ҳам эътиборга моликдир.

ЎзА.

Китоб жавонингизга

ИЖТИМОИЙ ҲАЁТ КЎЗГУСИ

"Йигитликда йиғ илмнинг мағзини, Қариликда харж қилғил они..."

Умрнинг гул фасли – ёшлигию йигитлик чоғларини илм-фанга, ёшлар таълим-тарбиясига бағишлаган педагог, иқтисод фанлари номзоди, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси Эркин Ғуломовнинг "Маҳалла – қадрият ва анъаналар бешиги" номли янги китобини ўқиб, беихтиёр хаёлимиздан кечган фикр шу бўлди. Зеро, ўзига хос мазмун-моҳияти билан катта аҳамиятга эга бу асар ҳар бир жамоатчи кишининг жавонида муҳим бир қўлланма сифатида сақланишга арзигулик.

Халқимизда "Одамнинг куни – одам билан" деган нақл бор. Демак, инсон ёлғиз яшолмайди. Кўпчиликнинг эътибори, меҳр-оқибатидан маънавий кучқувват олиб яшаш азалий қадриятларимиздан. Ана шу ҳаётий зарурат туфайли шаклланиб, мустақиллик йилларида ўзининг мукаммал моҳиятини намойиш этган "маҳалла" сўзи ҳаётимизнинг ажралмас бир бўлаги бўлиб қолди. Китоб дебочасида Юртбошимизнинг "Маҳалла – ижтимоий-сиёсий ҳаётимизнинг кўзгусидир, халқимизнинг энг сара анъаналари, урф-одатлари, хусусан, меҳр-шафқат, мурувват, тўйда ҳам, азада ҳам элулусннг ҳамжиҳатлиги маҳалла ҳаётида ёрқин намоён бўлган ва бўлмоқда" деган сўзларининг келтирилиши бежиз эмас.

Эркин Ғуломовнинг 35 йиллик меҳнат фаолияти давомида орттирган билим, ҳаётий тажрибаси ўзи бошчилик қилаётган Тошкент тумани Алишер Навоий номидаги маҳалланинг гуллаб-яшнашида қўл келди.

Китобнинг "Муқаддас даргоҳ" деб номланган дастлабки бобида шоир Султон Акбарийнинг:

"Тирик жонки, Ватан керак, жой керак,
Ўрда керак, тепасида ой керак,
Чаман керак, айланаси сой керак,
Сенинг кўчанг, сенинг маҳалланг борму,
Ўзбек тарихига алоқанг борму?

деган шеърий парчаси келтирилади ва асар ниҳоясига қадар маҳаллага бўлган муҳаббат туйғулари акс этиб боради. Бу маҳаллада олиб борилаётган бунёдкорлик, ободончилик ишлари, унинг меҳнаткаш, жонкуяр, оқил, доно кишилари ҳақида меҳр билан ҳикоя қилинади. Жамият тараққиётига муносиб ҳисса қўшаётган хизмат кўрсатган шифокор, ўқитувчи, тадбиркор, ишчи, ҳунармандлар, ибратли оилалар ҳақида кенг маълумот берилади.

Маҳаллада хотин-қизлар фаолияти алоҳида эътиборда эканлиги, уларнинг беқиёс ташаббускорлик, фидойилик хусусиятлари мароқ билан ҳикоя қилинган "Аёл меҳри билан мунаввардир маҳалла", "Аёлга эҳтиром – Ватанга эҳтиром" мақолалари китобхонда катта қизиқиш уйғотиши табиий.

Шунингдек, "Ватан", "Маҳалла матбуот саҳифаларида" ва "Ҳаёт кўзгуси" бобларида маҳалла ҳаётига оид воқеалар, ўтказилаётган маънавий-маърифий, маданий тадбирлар, уларда аёллар, кекса отахон-онахон ва ёшларнинг роли ҳақида сўз боради. Таъкидлаганимиздек, китоб ўз номи билан қадрият ва анъаналар бешиги бўлган маҳалла ҳақида ёрқин таассурот қолдиради. Фикримизни муаллифнинг хотима қисмида берилган сўзлари билан якунламоқчимиз:

"Ўтмиш ҳам, келажак ҳам китобда кўринади, деганларидек, ажаб эмаски, маҳалламизнинг ушбу рисолада мужассам этилган тарихи, унинг иш тажрибаларига таяниб, биз улгура олмаганларни сиз давом эттирсангиз.

Маҳалла – умр бешиги, Ватан остонаси, танга малҳам бўлувчи дармон, меҳр-оқибат, мурувват ва садоқат манбаи бўлиб... хайрли ва эзгу ишларга, фаровонлик ва тўкин-сочинликка барқарорлик бахш этувчи мўътабар маскандир".

Сайёра РИХСИЕВА, «Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Шеърият

АЪЛО

Баъзида жаннатдан жаҳаннам аъло,
Гоҳида сукутдан жаҳл ҳам аъло.
Дўст деб ўйлаганинг бўлса мунофиқ,
Ундан душман аъло, бахил ҳам аъло.
Соатлаб айтилган бесамар гапдан,
Дононинг бир сўзи, нақли ҳам аъло.
Дунёни безайди турфа хил ранглар,
Демак, бир хилликдан ҳар хил ҳам аъло.
Инсонда бариси гўзал бўлса – соз,
Бўлсин мазмун аъло, шакл ҳам аъло.
Бефойда тортишмоқ нодоннинг иши,
«Йўқ,бундай эмас»дан «маъқул» ҳам аъло,
«Қай бири аълодир» дея сўрама,
Фаросат аълодир, ақл ҳам аъло.

ДЕДИМ

(ҳазил шеър)

Ёмонга баралла ёмонсан дедим,
Нодонга тап тортмай, нодонсан дедим.
Шамолдек беқарор, бетайин касга
Сен ўзи қайси бир томонсан, дедим.
Қўлидан иш келмас, қуруқ савлатга
Фақат кўринишдан фасонсан дедим.
Пул деб виждонини сотган кимсага,
Бунчалар қадринг паст, арзонсан, дедим.
Имонидан кечган бир порахўрга,
Айт, нега ҳали ҳам омонсан, дедим.
Тилидан бол эмас, заҳар томгувчи
Одамга аслида илонсан, дедим.
Минг афсус, буларни хаёлан айтдим,
Туроб, хаёлпараст инсонсан, дедим.

ИҚРОРЛИК

Кўзгуда оқарган сочингни кўриб,
Эгила бошлаган лошингни кўриб,
Шашти суст юрагинг – лочинни кўриб,
Ёшлик ўтганини сезиб қоласан.

Ортда қолган умр – изларга қараб,
Ўтган қанча баҳор, кузларга қараб,
Бепарво қараган қизларга қараб,
Ёшлик ўтганини сезиб қоласан.

Кеча бола эдинг, бугун каттасан,
Кеча фарзанд эдинг, бугун отасан,
Гоҳида минг турли ўйга ботасан,
Ёшлик ўтганини сезиб қоласан.

Чопаётган соат милига боқиб,
Ўтган ҳаётингни қиларсан таъқиб,
Ўзингни армонлар ўтида ёқиб,
Ёшлик ўтганини сезиб қоласан.

Туроб НИЁЗ.

Bolalik bog`i

KICHKINTOY NIGOHIDAN MISRALAR

Abdurahmon Akbar o`zbek bolalar she`riyatiga XX asrning 80-yillarida kirib kelgan ijodkorlardan. U O`zbekistonda xizmat ko`rsatgan madaniyat xodimi, Usmon Nosir mukofoti sovrindori. Ko`plab she`r va tarjimalari "Bolalar adabiyoti", O`zbek bolalar she`riyati antologiyasi" va maktab o`quvchilarining "Ona tili", "Atrofimizdagi olam", "O`qish kitobi", "O`zbek tili" kabi darsliklaridan o`rin olgan. O`ndan ortiq kitoblari chop etilgan.

Yangiyo`l tumanining Niyozbosh qishlog`ida tavallud topgan shoir ayni paytda Cho`lpon nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyushmasida yetakchi muharrir vazifasida ishlaydi.

TOSHOYNA

Toshoynaning bir siri bor,
Ko`plar buni bilmaydi.
Bilganlar, xo`sh ne bo`pti, deb,
Nazariga ilmaydi.

Toshoynaning bir siri bor,
Qarshisida tursang san.
O`ng qulog`ing o`ng quloqmas,
Chapligini ko`rasan.

Chap ko`zingni qissang, o`ngi
Qisiladi ko`zguda.
Ishonmasang, bir sinab ko`r
Shu bugunning o`zida.

SOATJONNING ODATI

Mahalla, ko`cha-kuyda,
Maktabu bozor, to`yda.
Ko`ringan keksa-yoshdan,
Qo`shnidan, qarindoshdan.

Xola, tog`a, ammadan,
Xullas, hamma-hammadan.
Barchani etib hayron,
Soat so`rar Soatjon.

Siz ham so`rarsiz mendan
Hayron deb nega hamma,
Ya`ni xolayu tog`a,
Qarindosh-urug`, amma?

Gap shundaki, goh kulib,
Gohida xayol surib.
Soat so`rar Soatjon
Soati bo`la turib...

O`G`RIGINA HAKKAJON

Kirib-chiqib iningga
Oxir bo`shatding bog`ni.
Olma, uzum-ku, mayli,
Ne qilasan yong`oqni?

O`g`rigina bo`lsang ham
Menga rosti yoqasan.
Ayt, hakkajon, yong`oqni
Tishsiz qanday chaqasan?

ODAMLAR

Soqolini qirdirib,
Oldirsalar bobomlar,
Nimagadir bu holga
Hayron qoldi odamlar.

Yigirma yashar akam
Qo`ydi bir qarich soqol,
Odamlar bu holga ham
Ajablanib, bo`ldi lol...

SANOQ

(O. Allanazarovdan)

Poda qaytar qishloqqa oqshom,
Sigirlarning qorinlari mesh.
Barmoq bukib sanay boshlayman:
Bir, ikki, uch, uch, to`rt, to`rt, besh...

Olti, etti, sakkiz deymanu
Adashaman sanoq, hisobdan.
Sakkizdan so`ng necha bo`ladi?
Eslay olmay, xunob bo`laman.

Xoy, sigirlar, shoshmay turinglar,
Shamoldayin uyga yelaman.
Qolganingiz qanday sanashni
Oyimlardan so`rab kelaman.

Abdurahmon AKBAR, Yangiyo`l tumani.

Тунчироқда кечган хаёллар

Ўлма, она тилим!

Қумри хола деган девор-дармиён қўшнимиз бўларди. Қарғиш учун туғилган десангиз ҳам адашмайсиз. Бир куни ҳовлида қулоқ солиб ўтирдим. Хола тушгача жини суймаган одамларга элликка яқин қарғиш йўллади. У кишининг "репертуари"дан намуналар келтирай:

– Қирчинингдан қийилгур!

– Ҳаром ўл, сассиқ кўзан!

– Илоё, тутдай тўкилиб, ер билан бир бўл!

– Мендай қора боссин сени!

– Илоё, қўлинг оғзингга етмай қолсин!

– Қорақуртга ем бўлгур!

– Шол бўлиб, мачал бўлиб ўлмасанг, икки дунёда рози эмасман!

– Бели боғлиқ супургига ўхшамай ўл, ҳезалак!

Ўлма она тилим, нақадар бойсан!

Сайфи СОДИҚ.

Рассом хандаси

Шавкат МУЗАФФАР чизган

Собир Раҳимов туманидаги Тадбиркорлар субъектини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан якка тартибдаги тадбиркор Юсупова Дилфуза Юлдашевна номига берилган 05-04523 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

С. Раҳимов туманидаги "MEGA ELEKTRONIKS" (ИНН 204995946, ОКОНХ 71150) масъулияти чекланган жамияти ўзининг устав фондини 2 240 000 000 сўмдан 1 100 000 000 сўмга камайтирганлигини маълум қилади. Тел: 999-10-09.

ОАО ИИ "Mervel juice Co" сообщает о том, что утерянную кадастровую справку за № 1121 от 20.07.2005г. выданную кадастровой службой г. Ташкента по недвижимому объекту, расположенному по адресу: г. Ташкент, Чиланзарский район, ул. Проектная, 10,

СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

Утерянное свидетельство о государственной регистрации серия ТА № 0370621 от 25.06.2007 года на СП ООО "EMEK" выданный кадастровым управлением г. Ташкента,

СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА

Муассис:
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир
Убайдулла АБДУШОҲИДОВ

Телефонлар:
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 236-55-54.
Эълонлар: 236-55-03, 236-53-54.

Манзилимиз:
100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Тошкент вилояти Матбуот ва ахборот бошқармасида 03-001 рақами билан рўйхатга олинган.

Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

● Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади. Буюртма Г-540. Адади 8817. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. Саҳифаловчи: Тоҳир МАҲМУДХЎЖАЕВ.

Ⓣ белгили материаллар – тижорат материаллари. "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи – 205. Босишга топшириш вақти – 20.00. Босишга топширилди – 20.40. 1 2 3 4 6 7 8